

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimecres 2 de Mars de 1898

Núm. 3.488

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
a provincies trimeses. 7
Extranjer y Ultramar. 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

D. EDUART BORRÁS PEDRET

METJE-CIRURJIA

ha traslladat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

Vinyas Americanas

DE Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantissada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

L' ADVOCAT

Don Bienvenido Pascó Tarrech

ha establert son despaig en l' entressuelo de la casa núm. 1 del carrer Arrabal de Santa Anna, (cantonada á la de Monterols) y té l' gust d' oferir sos serveys á sos coneguts y amichs y al públich.
Horas de despaig: de 10 á 11 y de 6 á 8.

SECCIÓ DOCTRINAL

La ensenyansa del dret Catalá

EN LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

3.ª Conferencia.—25 de Janer de 1898.

Seguint l' estudi comparatiu de la legislació catalana ab la moderna, lo senyor Trias comensá sa conferencia explicant que abduas contrastan també en lo que s' refereix á la enftitensis, institució social de boníssims resultats á Catalunya, mirada ab tal despreci fora d' aquí que s' intentá suprimirla en lo projecte de Códich Civil de 1851, no consignant mes que disposicions pera ferla desaparèixer.

Igual separació contradicció s' nota, digué, entre nostre Dret y l' Dret modern implantat per la revolució francesa y actual filosofia, en lo pertocant á la estima que s' dea á la situació produhida per lo dret, ó sia als drets adquirits, ja que mentres lo Dret Catalá busca la fixesa y duració d' aquests mitjantsant la prescripció á llarchs plassos, irredimibilitat dels censos, cartas de gracia, etc., en lo Dret modern mirant més lo formalisme, buscant avans que tot la major circulació de la propietat, com si la circulació per si sola fos una riquesa, y exgerant lo principi individualista,

se concedeix tota mena de facilitats á la prescripció de las situaciones jurídicas, conseguintse aixis fer aquestas més mogudas y horrasas.

Disparitat y contradicció hi ha també en lo modo d' apreciar y considerar la experiencia jurídica, práctica y popular. Catalunya tenia com á font de dret de extraordinaria importancia la costum y la opinió científica dels juriconsults. Avny se rebuixa aquesta y s' restreny aquella, com pot venres en lo Códich Civil del Alonso Martinez, que, al parlar de las posibles reformas que s' hi haurán de fer y en una disposició adicional, diu: «Lo President del Tribunal Suprém y l' de las Audiencias territorials enviarán al Ministeri de Gracia y Justicia al acabar cada any, una Memoria en la que, referintse als plets de que hagin juijat dintre l' mateix any las Salas de lo civil, senyalin las deficiencias y duptes que hagin trobat al aplicar aquest Códich... «En vista d' aquestos datos dels progressos realissats en altres paissos» que sian aprofitables en lo nostre y de la jurisprudencia del Tribunal Suprém, la comissió de Codificació formulará y presentarà al Govern cada deu anys las reformas que convinguin introduhir». De modo que s' parteix exclussivament de la jurisprudencia y de la experiencia de las legislacions extrangeras, oblidantse en materia trascendentalissima de la experiencia nacional. «Quin respecte s' pot esperar que s' tingui, donchs, á nostres lleys? Per altra part la Comissió Codificadora encarregada de la reforma del Códich Civil se compon de set vocals defensors del dret comú y tant sols de dos representants de las regions aforadas, ab lo que queda demostrat que s' volgué estiguessin aquestas en minoria y que quedessin nostres interessos poch menos que abandonats, ja que, además, los sis vocals últims no viuben com los altres á Madrid, quedan debilitada la importancia de sa missió per son allunyament del Centre.

Y nostre dret ¿que pot esperar del Parlament? se preguntá l' senyor Trias. «Deixant estadísticas d' are, pera que no s' pugui considerar apassionada la dedució que n' tregui» y presentae per bona una d' alguns anys enrera, de quinze senadors per Catalunya n' hi havian tant sols sis de catalans, y de quaranta vuyt diputats, vintivuyt de casa, y hauriam encara de descontar d' aquestos los que son catalans de neixement y han deixat de serho per afecció «y ls que son incapasos á altre moviment que l' del sí ó del no.»

Veus aquí la obra del centralisme y la tendencia que representa en contra de nostre Dret, afegi l' Senyor Trias; y quan s' han aixecat escolas y doctrinas en contra dels mals reals que aquell centralisme produheix, tant filosoficas, rasonables y de sentit comú com fa escola histórica y l' regionalisme, se las ha perseguidas y maltractadas, dihentse que era morta aquella y anárquich aquest. Y l' senyor Trias feu desseguida del regionalisme y de la escola histórica una de las mes brillants y hermosas defensas que hem sentit de molt temps ensá.

La escola histórica no ha mort. Han volgut que morís y las teorías que l' han contradida han desaparegut, mentres aquella ha anat guanyant adeptes y obrintse pas. Ahrens digué d' ella «que per compte de buscar l' origen del Dret dintre ls principis racionales racionales superiors que forman la naturaleza del home, ha buscat l' origen en sas inclinacions instintivas inferiores» y avny de l' Arkens casi bé se n' recorda, com tampoch se n' recordaria ningú aquí á Espanya d' en Krausse inspirador d' en Arhens) si no hagués sigut per las originalitats de sos adeptes madrilenys y per la indirecta protecció del Estat espanyol. Mentrestant, lo programa de la escola histórica s' estudia més cada dia, las millors revistas de Dret li dedican preferent atenció, l' «Archivo Jurídico» li concedeix gran importancia y s' admet avny ab en Del-Roso que la escola histórica no s' entrega á si mateixa, sino que s' fomenta en la experiencia nacional y busca en lo passat consells y reglas para l' pervenir.

Respecte al regionalisme, comensá dihent que, lluny de ser antitetich ab la escola histórica, s' hi enmotilla tant que pot dirse que aquesta no es més que l' regionalisme dintre la ciencia jurídica, volent, lo mateix la escola histórica que l' regionalisme, acabar ab tota la mena de ficcions que, essent generalment reconegudas, no poden tocarse ni s' ha d' intentar sa destrucció sense esser totseguit calificats d' anárquichs. Anarquistas se ls diu als regionalistas perque van contra la mentida, perque dihen que la majoria parlamentaria no es majoria, perque renegan de la representació, que no es real, perque no creuhen en la divisió dels poders y afirman que l' govern no es més que un partit ab quefe que cau demunt del país pera explotarlo, perque estiman y volen una patria més gran y noble que la patria desfeta y perduda per la revolució, per aquell egoisme que traspua per tot lo Códich de Napoleó, «fet pera regir un bort que morí célibe» segons exacta frase d' en Renan. «¿Ahont trobarépa triotas?... ¿A qui cridaréu que ho sigui? Heu acabat ab las casas de pagés y ab las honradas familias, heu fet al treballador industrial pera pervertirlo y negarli l' pa la major part de sa vida. ¡En nom de quina patria cridaréu, si ja no n' tenen!... ¡de quina familia, si l' heu destruhida!... ¡de quina fossa, si tenen la fossa comú!»

S' acusa al regionalisme en sa aplicació jurídica de contrariar las corrents unitaries que are s' notan, y citan unitats políticas com Austria-Hungria, Rusia, América (Sur y Centre), Africa, Japó, Xina, Alemania, etc., unitats económicas com lo capitalista amo del mercat universal, enfront del treballador socialista y anarquista que s' extén també per l' Univers. Podrian citar en l' ordre material l' uniformitat de construccions, de vida, de trajo en totas las ciutats del mon y la unitat dels drets del home en tots los paissos; pero s' ha de tenir en compte que, mentres per una part la ciencia no ha dit la última paraula respecte á totas aquestas unitats, per altre poden considerarse més unitats políticas que jurídicas y sobretot, que en totes se sent bategar la vida regional y en molts s' ha conservat en lo terreno del Dret la diversitat de legislació. Lo regionalisme pot y es contrari d' unitats destructoras de las diversitats naturals y respectables en tots los ordres de la vida, pero no s' oposa may á la tendencia generalisadora que de la mateixa manera que s' fa de Suissa lo centre de totas las ideas universals, ab tot y conservar los caràcters de totas las comarcas que dintre d' ella s' hi troban, avans Catalunya, respectant fortament las legislacions civils, produhí moviments universals, en lo mercantil per mitj del

Consulat de mar; en lo Dret, per esser catalá Sant Ramón de Penyafort, y en la política, per la ordre de redempció d'esclaus. «No 'ns oposém, donchs, á las tendencias universals, volém respecte á nostre Dret y no compreném com essent possible en l'ordre internacional juntarse diferents Estats ab un tractat que 'ls lliga temporalment y que 's proroga y perfeccions, segons sos resultats, no sia á Espanya factible juntarse las diferents nacionalitats ab idéntica forma y pera 'ls efectes del progrés y ordre interior.

Se diu també, en contra del regionalisme y de las institucions civils catalanas, que nosaltres, que som uns mercachifles, nos opesém á las aspiracions mercantils de la época perque volém y estimém nostra legislació, y 'ls que aixó diuen confonen lo Dret privat comú y 'l Dret privat mercantil, sociològic l'un, individualista l'altre, sense compendre 'ls detractors del regionalisme que barrejar la familia y la propietat ab los contractes es perturbar aquella. Se 'ns objecta també, acusantnos de que volém petrificar las institucions civils conservant lo Dret romá dels primers temps dels cristianisme y 'l Dret de la época mitjana, parlant d'un progrés en la ciencia jurídica que no es cert, y no saben veure en las aspiracions regionalistas una qüestió de legitimitat, donchs entre las innovacions que portá la revolució, que no han donat més que un resultat negatiu, y 'l Dret propi necessitat de reforma, pero ab gran ventatja, es millor mil vegadas decantar-se cap á n'aquest que admetre lo Dret modern, que, diguin lo que vulgan sos defensors, sols una institució nova 'ns ha portat que sigui lloable: la propietat immaterial.

Y pera acabar, afegi 'l senyor Trias, se diu que la legislació civil antiga tal com avuy está recopilada «es un caos» y que la moderna resulta claríssima per estar en forma de Códich científicament ordenat. Admetamho, més ha d'admetre també que s'exagera molt respecte á las incertituds y contradiccions de las lleys antigas y que es objectió més aviat filla de la rutina que de la veritat. Es argument d'advocat de cap de marge, á qui li es difícil trobar l'esperit de la ley y fácil citar y aplicar l'article del Códich. No es objectió forta en contra del regionalisme y de la legislació antiga, perque aquesta, que s'ha solidat pel transcurs dels sigles, es tot un sistema que 's fonamenta en una unitat moral interna molt mes respectable que la unitat externa dels códichs. Té en son favor la mateixa qüestió de legitimitat de que 's parla ja, es un dret que s'aprén dels pares, que 's llegeix en los capítuls matrimonials de la familia, que se sap de memoria pel poble y que 's perpetúa per tradició. Es un dret que troba la vida en las estranyas del país y no es pera ell estrany com lo del Códichs.

F. R.

ARTS Y LLETRES

La venjansa d'una venjansa

Tothom trobava estrany que 'l Venturera, un hereu tant rich, tan ben vist y tant ben plantat, s'hagués encapritxat de la Matilde, una noya tot just sortida de la tutela de las monjas, ben ensenyada, ab unas mans preciosas y ab un pamet més preciós encare, pero.... pobre, que es la pitjor tara ab que una noya pot vindre en aquest mon.

De murmuració, poden contar si n'hi havia per la vila! Pero la Matilde, ab l'experiencia de sas professoras, havia ben après que de las batxilleries de carrer no se'n havia de fer cas, tenia per ben cert que 'l dimoni no 's cansava may de burxar y ficar toch pera sembrar discordias y perdre las bonas animas, que aqueixa era sa única ocupació y son únich objectiu, y aixís á tot feya orelles sordas y deixava dir. Ells s'estimavan, y ningú tenia que véurehi res.

De cop, lo Venturera se'n havia enamorat apassionadament, y s'hi hauria casat si la Matilde, mes picardiosa, mes coneixedera del mon, s'hagués sapigut valdre de la ocasió mostrantse més freda. S'hi hauria casat no més que per alió de que com més irrealizable nos sembla una cosa, mes empenyo preném en realitzar-la. Pero la Matilde, enlluernada pel brill d'aquella sort, se junyí mansoya á son amor convertintse en esclava. Y un cop conseguida sa má y son amor de tal manera, al Venturera ja no li agradava la núvia, es dir, dich mal, li agradava de la mateixa manera si no un xich més, pero com antes ja no li agradava com esposa. Llavors ja no buscava en ella á la esposa, sino á la dona: un dia va demanarli lo que no podia, y ella resolta va negarli lo que devia. Aqueixa fou la tibada

que escorregué la lassada de son amor; per sempre més s'odiaren. Ah! llavors compregué que 'la murmuradors no anavan del tot desencaminats!

Per qué 'l Venturera, entronisat de cop y volta á senyor d'ella no havia pogut obtenir tal favor de sa esclava! «Oh, jo'm venjaré d'aqueix desayre, pensá per sí, fent que hi realisat lo que de temps infundadament tothom creu. Jo escamparé que es una perduda que després d'haver deixat la seva honra entre 'ls meus brassos la hi abandonada.» Y aixís se venjá.

Entre 'l poble, hi havia 'l terreno ben preparat pera germinar tal mala llevor. Al mes d'haver escampat la calumnia, no hi havia dona que no mirés á la pobre Matilde ab llástima, ni jove que no la tractés ab despreci. A la vila se la tractava com juheu en mitj de fanátichs; se la insultava, se la fastiguejava y aburría, y llensaba del costat de tothom; no tingué altre remey que marxar á Barcelona ahont se posá á servir á casa d'una cristiana familia.

La venjansa del Venturera encara no estava aseasonada; enviá una carta contant á sos amos lo que 's deya de la Matilde. Lo senyor, temerós d'haverse ficat á casa un dimoni, procurá inquirir informes y tot lo poble respongué confirmant la carta anónima. Cerciorat de lo qual volgué seguidament despatzarla, pero ficá una y mil voltas sa mirada en lo rostre de la verge y sa hermosura 'l cegá.... Oh! quin torbellí d'ideas y quina tempestat de passions tenia lloch dintre 'l cervell y 'l cor d'aquell vell vert! NÓ, no la despatxaria, seria mil voltas més criminal si la llensés al mitj del carrer, als peus de tothom perque 'l atropellés la bestia de la luxuria. NÓ, no la despatxaria.

II

Després... no sé que va passar. Sols sé que va continuar servint en la mateixa casa per espay de molt temps, no á molt gust de la familia, pero sí ab gran plaer del senyor, que la estimava com á una filla.

III

Entremitj d'aixó un succés inesperat vingué á completar un drama que de temps esperava desenllás. Fra al istiu, lo senyor marxá á Suissa y la Matilde aprofitá l'ocasió pera anar á passar una temporada á sa vila natal, al costat de sa anyorada familia.

Hi aná feta una senyoreta, hasta empolvada. Aquells vehins, que la havian vista una pobra y ara la miravan tant elegant, maliciosos de sí; li tiraren una pedrada ab la qual cregueren tocarla de plé á plé: una dona de mon.

En Venturera signé 'l primer que mal-pensá. Al tornaria á veure tant guapa y tant elegant, lo foch de son capritxo torná á encendre en son cor, y tota sa ilusió s'encaminá en possehir-la.—Ara ja no es la dona de antes, si l'amor que per mí sentia no bastá á vencerla, avuy la vencerá un duro. E incontinent li feu parlar per una persona, que 's cuydà també de trasmetreli la següent contesta: —Digui al Venturera, que apésar de la seva calumnia y de sós mals pensaments segueixo sent honrada, y que per res deixaré de serho.

Lo Venturera quedá de pedra. Res cregué de la contesta y pensá que no 'l havia motivat altra cosa que l'esperit de venjansa que per ell sentia. Pero convensut de que d'una manera ó altre aixiria ab la seva perque 'l cor de la dona cambia de sentiments com son cap de capritxos, se decidí á parlarli personalment.

En efecte, als vuyt dias havia lograt ja lo que volia; tenian siti y hora convingut: lo siti fora sa casa, l'hera la de mitja nit.

JOSEPH ALADERN.

(Acabaré.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 29 de Febrer de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	758	63		4'5	Ras	
3 t.	769	60				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NEVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m.	Sol. 27	3	9	0		63
3 t.	Sombra 16	4	4	S.	Cumul.	63

Si s'rneix sufficient número de senyors regidors aquesta nit l'Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria.

Lo «Diario del Comercio» de Tarragona en la edició d'ahir y secció de fondo inserta una carta del diputat

á Corta per la Circunscripció nostre distingit y particular amic D. Joan Cañellas en la que aquest, pera ometre la seva opinió en l'assumpto á que la corte fa referencia se serveix de nostre idioma nacional.

Fá molt bé 'l senyor Cañellas en escriurer en catalá sempre que ab los seus bons amichs se comuniqui puig té 'l privilegi la nostra llengua sobre la castellana que arriba mes al cor dels catalans.

Al parlar de la mort d'en Joseph Maspons y Anglaseu, fill del degá de notaris de Barcelona y distingit escriptor regionalista Sr. Maspons y Labrés en nostra edició del diumenje passat, consignavam que 'l difunt era germá del també notable escriptor regionalista en F. Maspons y Camarassa, sent aixís que segurament lo que nostre company volia escriurer fou, que era germá de F. Maspons y Anglaseu, puig nos consta que en los apellidos materns de las distingidas familias Maspons no existeix parentiu.

Al rectificarho avuy, apercebut de la equivocació, no 'ns mou altre desitj que 'l de posar las cosas en son verdader lloch y al efecte de que nostres lectors catalanistas sapigan que si per desgracia es cert lo dol de la familia Maspons y Labrés no ho es lo del Sr. Maspons y Camarassa.

Reiterém novament al Sr. Maspons y Labrés nostre mes sentit pésam y sentirem que aquestes ratllas hagin revifat son dolor.

Nostra esclavitut.—Cabament ahir reberem la visita d'un amic francés, á qui acompanyarem á telégrafos á fi de depositar un telégrama per Barcelona, que redactá eb sa llengua. Convenintnos á nosaltres també tirarne un, lo redactarem en la nostra y ens fou rebutjat, lo que causá la admiració de nostre company que s'indigná, com nosaltres, que sent dins de nostra patria se rebatjés nostra llengua y se'n admetés una de forasters.

Abont es donchs la llibertat y l'igualtat devant la ley de que 'ns venen parlant aqueixos farsants de Madrid? Ja vindrá 'l dia que sacudirem tanta vergonya.

«El Imparcial» de Madrid ha escampat per arreu que 'l actual Govern de Sagasta permetrá que en las futuras Corts hi tingan representació lo partit socialista-obrer y que entre un dels candidats designats es lo ciutadá Pau Iglesias qui presentarà la seva candidatura per un districte de minas.

Nos sembla que 'ls càlculs de 'n Sagasta en aquesta qüestió li sortiran un xich desiguals en cas que 'l referit candidat se presenti, com en las darreras eleccions de diputats á Corts per la important vila de Bilbao.

En lo país de las Bascongadas y en especial en la provincia de Biscaya las eleccions se fan d'una manera bastant distints d'altres molts punts del Estat espanyol.

Guanya allí qui té mes bons agents «maketos» y té la bossa més plena; los votos no 's compran á dos pessetas, com va venir á suposar en Cánovas (q. e. p. d.) á Barcelona, sino ab bitllets del Banch d'Espanya de 25 pessetas en amunt.

Nosaltres que precisament á Bilbao 'ns trobavam lo dia en que 's verificaren las passadas eleccions y que per tant vam poguer recullir impresions sobre 'l caràcter que la lluyta oferiria entre 'l «companyero» Iglesias y 'l Sr. Martinez Rivas, podem adelantar lo fracás del primer ajúdal ó no lo govern de Madrid.

De Madrid nos comunican las següents agradables noticias:

«S'atribueix al Sr. Puigcerver l'intent de reformar la contribució industrial pera portar més recursos ab los ingressos que per aquell concepte percibeix l'Estat.

Además s'afirma que 'l ministre intenta treure á subasta lo monopoli del petroli, com igualment reformar l'impost sobre la navegació.»

Aixís, aixís, are va bé. Encare hi ha massa prosperitat en aquesta terra, encare 's moren poch de fam, encare hi ha massa industrias agonizants; que totas se pleguin agobiadas pels impostos, que tothom se mori de fam esperant los resultats de la guerra. Quan hagin guanyat, si no tenim pa, ja 'ns menjarém un tros de bandera guaida y roja. Quina llástima que 'l groch d'aqueixa bandera no siga or pera treurela també á subasta!

S'ha publicat lo número corresponent als mesos de Mars-Abril d'aquest any de la «Revista de la Asociación Artística Arqueológica Barcelonesa», que conté lo següent sumari: I «Inscripciones falsas», per don Manel R. de Berlanga.—II «Las «gárgoles» de Barcelona», per D. Norbert Font y Sagué.—III «Lo libro

fins a la juvenció de la impremta, per D. Joseph Brunet y Bellet.—IV «Resumen de Revistas». Acompanyen lo text variu grabats.

Recomanem a nostres amicis tan excelent publicació, ja que dedica preferent lloch a estudiar las coses de la nostra patria y colaboren en ella los més erudits de nostres escriptors.

Lo recaudat en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies puja la cantitat de pessetas 879.88.

La Tessa de tela tot fil de 20 metres per 15 pessetas la ven la CASA PORTA.

LA Ordre del dia, es portar la corbata forma parisién que ven la CASA PORTA.—Tres corbates tres pessetas.

LA Revoltosa DOLORES, tela Holanda de cotó la ven PORTA per 10 pessetas en pessas de 20 metres.

LO Han remembrat LLENSOL INGLÉS únich en sa classe per sa suavitat y abrich lo ven PORTA.

LA Alta novelat (FI DE TEMPORADA) son los «cortes» de miij temps que ven PORTA a 10 pessetas.

Crónica teatral

Ab bastanta concurrencia s' verificá ans d' ahir en lo Teatre Fortuny la representació de la opereta bufa «Donna Juanita».

En sa execució se lliuhiren per son delicat y ben acabat treball las tiples Srtas. Tani (Elena y Adelina) y la Sra. Coliva, aixís com també los artistas senyors Grossi, Pomer y Tani (Gayetá), obtinguent tots aplausos merescuts, no tan sols per lo que afectava als cantabils sino que també en los rescitats, puig semblava que tots s' interessessin pera veurer qui millor s' encarnava en lo personatge que interpretava.

Difícilment, donchs, podríam senyalar qui més sobressurtí en aquella tesca. No obstant, si á dictaminar vinguessim obligats, esculliríam á la Srta. Tani (Elena) donchs verdaderament feu una creació de la baylarina Doña Olimpia, muller del Alcalde, demostrantnos possehir no pochos coneixements de la ciencia coreographique, cem aixís l' anomena l' libreto.

Que las senyoretas Tani despleguin totas las sevas dots artísticas no ns estranya, ja que per sa dissort no poden lliuhir sa ben tinbrada ven ni demostrar la educació de la mateixa á causa d' una lleugera malaltia que avans de venir á Reus las hi sobrevingué, no sabem si l' «dengue» ó l' «trencasso», pero una d'aquestes que á sa aparició anomevavam de meda, cosa que l' públich potser ha tingut ja en compte, desde l' moment que no las hi ha escassejat los aplausos.

Las hi desitjém que s' reposin aviat.

**

(Ahora anem á altre chose.)

En il programma, cartello, anunciant pera le nit d' ahir «La Traviata», hi llegim le següent:

Note bene! L' empresa d' acort am la companyie y en atentió á les moltes considerations que té rebudes d' achest intelligent public ha disposit donare una representatió d' una sarsuela espanyole, rescitantla y contentantla en achest idioma (¿quin?) le qual s' annuntiará oportunament.

Va bene, molto bene: per atentió á l' intelligentia d' un public cathalá, se servirá á achest una obre, suposém que en castellá, y potser s' hi guadanyi molto quatrini, dinnaro.

¡Oh Dio! le dolce parole italiane italiane postergada per le castellana: le sens rival bella en fonética deixada de recó per la dels Quitrots.

Qui facheito, mio caro? Comman les artistes han de tenir amore en lo desempeñyo de la sarsuela espanyola en prespective, si toutes son italianas y le parla castellana ab prou fenyas la coneixen?)

¡Cosi va il mondo. Mentres nosaltres y sense nosaltres, los demás revisteros de la prempsa local, regoneixen molta superioritat á la actual companyia, per demunt delas que s' forman á Espanya, mes que per son propi merit, perque es italiana, ella no mostra inconvenient en haizar del pinacul de la gloria, á que l' haviam aixecat.

De cor compadim als artistas per la tesca que l' espera.

F. C. E.

RELACIÓ dels soldats procedents de Cuba y Filipinas socorreguts per la Comissió d' Auxillis de Reus, fins á últim de Febrer de 1898.

FETXAS	N O M	POBLE	HOSPEDATJE Y ALIMENT		METALICH	
			Ptas.	Cts.	Ptas.	Cts.
Janer 22	Dos soldats qual nom se ometé anotar.					
» 23	Cuatre id. id.	Cabacés.	6		10	
» 24	Francisco Pino Segué.	Ginestar.	9		10	
» 28	Antón Martí Pedrola.	Mora de Ebro.	2	25	5	
Febrer 2	Joaquim Margalef Serra.	Capsanes.	2	50	5	
» 4	Francisco Manuel Escolá.	Margalet.	2	25	5	
» 6	Set soldats de diferents pobles del entorn.					
» 7	Francisco Martí Rom.	Tarragona.	14			
» 8	Sebastiá Benasco.	Vinaroz.	11	25	7	50
» 18	Joan Roig.	Benicarló.				
» 21	Celestino Cabra Salvadó.	Masroig.	2	25	5	
» 21	Ramón Franch Ferré.	Pobla de Granadella.	2		5	
» 23	Sebastiá Batlle Grau.	Vilaplana.	5		5	
» 25	Pau Cavallé Ferraté.	Aleixar.	3		5	
» »	Joseph Eures Olive.	Reus.	3		20	
» »	Anton Marsal Martorell.	Id.			20	
» 28	Francisco Solé Ferré.	Id.			20	
» »	Joan Cros Gimenez.	Id.			20	
» »	Anton Guíot Palau.	Id.			20	
» »	Joan Huguet Gallifa.	Id.			20	
» »	Ricardo Maureso Adserias.	Id.			20	
			64	50	207	50
					64	50
					272	00

Total de hospedatje y aliment.

TOTAL GENERAL.

Lo Tresorer, GENARO BARTULÍ.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 28 de Febrer de 1898

Naixements

María Sotoca Montserrat, de Benet y Teresa.— Rafael Vallés Llorens, de Salvador y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Valenti Ornosca Boré, 53 anys, S. Tomás, 32.— Antoni Salvat Alsina, 70 anys, Nou de Misericordia, 23.— Francisco Batista Gimenez, 80 anys, Sardá, 26.— Enlalia Nolla Masip, 63 anys, Merceria, 3.— Magdalena Montseny Olivé, 70 anys, Arrabal baix Jesús, 10.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Luci.

Sant de demá.—Sant Emeteri.

SECCIÓ COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.36	Cubas del 86	91.06
Exterior	80.30	Cubas del 90	75.93
Colonial	93.	Aduanas	95.06
Norts	22.70	Oblig. 5 p Almansá	78.50
Fransas	17.15	Id. 3 p Fransa	38.75
Filipinas	95.		

PARÍS

Exterior 59.56 Norts

GIROS

Paris 34.40 Londres 33.95

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64.32	Filipinas	
Exterior	80.25	Aduanas	95.
Amortisable		Cubas 1886	91.
Fransas	17.20	Cubas 1890	75.87
Norts	22.75	Obs. 6 p Fransa	71.
Exterior Paris	59.56	Obs. 3 p »	38.75

GIROS

Paris 34.40 Londres 33.95

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa. diner
» á 8 » vista. operaciones
Paris á » » » »
Marsella á 30 » » » »

VALORS LOCALS DINER PAPER OPER.

ACCIONS

Gas Reusense. 850
Industrial Harinera. 850
Banch de Reus. 70 500
Manufacturera de Algodon. 100
C. Reusense de Tranvias. 100
privilegiadas al 5 per cent.
Societat Hidrofórica. 35 450

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituix una gran equivocació la que sufren la majoria dels herniats (TRENCA TS) al creure que qualsevol braguer comprat al étzar lo suficient pera retener y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions funestas.

Per qui correspongui no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa «competencia» y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirujia espezialista en lo tractament de las hernias ab 11 archs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Coade de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.ª

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia italiana d' ópera y opereta

D. EMILI GIOVANNINI

Funció pera avuy.—7.ª d' abono.—Estreno de la graciosa opereta en 3 actes «El Capitan Fracassa».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2. A tres cuarts de nou.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus a Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.

8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca).

12'41 t. mercancias, segunda y tercera.

1'57 t. correo (per Vilafranca.)

De Barcelona a Reus

5'25 m. (per Vilafranca).

9'46 m. (per Vilafranca).

15'8 t. per id.

7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'40 t. — 7'49 y 9'57 nit.

De Mora a Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'08 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus a Tarragona

9'30 m. — 9'47 m — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona a Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

La Reus a Lleyda

8'40 m. — 5'23 t.

De Lleyda a Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus a Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí a Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona a Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia a Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.

De id. directe 9'30 t.

De id. id. 10'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.

De Madrid y Zaragoza 9'30 n.

De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tota los vapors que conduheixen tropas de refors a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5'00 m.

Pera id. a las 2'00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m

Pera id. id. id. (per idem) a las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe a las 7'00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslineas a las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 4'00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9'00 m

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que se deposita en los busseos despues de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesus, 31

SECCIO CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.

«Quadros», per Emili Vilanova, 2 " "

«La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 " "

«Cartas Andorranas», per Joseph Aladara, 2 " "

«Costums típicas», per id., 2 " "

«Alcover», monografia, per id., 4 " "

«Poesias», per Manel Marinello, 2 " "

«Oda a Barcelona», per Jascinta Verdagner, 4 " "

«Lo Pi de las tres brancaes», per id., 4 " "

«L' Aglenya», per Ramon Masfern, 4 " "

«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 12 " "

«La Fada», per id., 4 " "

«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 16 " "

«Anant pel mon», per Santiago Russinyol, 16 " "

«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 " "

«Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 " "

«Poesias», de Joan Maragall, 8 " "

«Alades», per Emili Guanyabens, 8 " "

«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 " "

«Montalban», per Bosch de la Trixeria, 12 " "

«Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 " "

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 " "

«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 " "

«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-saven, 42 " "

«Espectres», per Enrich Ibsen, 8 " "

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatre Regional», a meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich More-ra, han sortit:

«Sant Ramon», 2 rals.

«Plany», 2 " "

«El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 4 " "

SECCIO CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.

«Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 " "

«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 " "

SECCIO GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están a la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeris.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols presenten un al anarsen a dormir y altre a la matirada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 86. Preu de la capsa 6 rals.

JOSEPH PUJOL

TEATRO FORTUNY

Gran Compañía Italiana

de óperas y óperetas

D. EMILI GIOVANNINI

Recebe ordres de Bolis para Barcelona, Madrid y

Descompie de copias, compra y vende el completo y por compie agé de las clases de valores, compra de monedas y billetes de los paises.

J. Marsans Roi

Representante JOAQUIM SOCIAT

CARRER AYTA XANA, 28.—REUS

Última hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' hui.

Interior	94 32	Eligibles
Exterior	80 25	Alemans
Amortizable	91	Cables 1898
Preussas	17 20	Cables 1890
Notis	23 75	Op. de 0/0 Frances 71
Exterior Paris	59 50	Op. de 0/0 2 30 75
Paris	33 25	Lontras

Los paises servits per peatons a las 9'00 m

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que se deposita en los busseos despues de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Descompie de copias, compra y vende el completo y por compie agé de las clases de valores, compra de monedas y billetes de los paises.